

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-148/2006/49.

Ikt.sz: Vj-148/2006/47.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Tesco-Global Áruházak Zrt.** (Budaörs) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban tárgyaláson meghozta az alábbi

végzést

A Versenytanács a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, egyben kötelezi az eljárás alá vontat, hogy az általa forgalomba hozott azon kerékpárok, továbbá minden olyan termék esetén, amelyeknél a garancia feltétele, hogy a fogyasztók a gyártók/szállítók által megjelölt szakszervizet külön díjazás ellenében igénybe vegyék a termékek üzembe helyezés céljából, 2007. március 2-től erről a feltételről a konkrét termék árához kapcsolódóan a fogyasztókat számukra érzékelhető módon tájékoztatja reklámjaiban, és áruházaiiban a termék eladási helyén és a vevőszolgálati pulton.

A végzés ellen a közlésétől számított 8 napon belül az ügyfél a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó, de a Fővárosi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel élhet.

I n d o k o l á s

1. A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a Tesco-Global Áruházak Zrt. ellen, hogy az eljárás alá vont megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezete rendelkezéseit, amikor hirdetéseiiben elhallgatta azt, hogy a kerékpárok értékesítése lényegesen eltér a szakboltokban való vásárlástól, mivel a vételáron kívül a vevőnek a jótállás feltételeként előírt ún. beüzemelésért (összeszerelésért) külön díjat kell fizetni. Az eljárás kiterjesztésre került a forgalmazott kerékpárok reklámújságokban alkalmazott árfeltüntetési gyakorlatára is.

I. Az eljárás alá vont

2. Az eljárás alá vont Magyarország egyik legnagyobb élelmiszerkereskedelmi vállalkozása. 1994 óta van jelen Magyarországon. Első hipermarketjét 1996 novemberében nyitotta meg Budapesten. Jelenleg számos hipermarketet, szupermarketet és benzinkutat üzemeltetett.

3. Az eljárás alá vont rendszeresen ad ki több milliós (pontos számát tekintve üzleti titoknak minősülő) példányszámban reklámújságokat (akciós kiadványokat).

II. Az eljárás alá vont vizsgált magatartása

A szakszervizben történő üzembe helyezés mint a garancia feltétele

4. Az eljárás alá vont több ezer terméket forgalmaz, közöttük 8-30 ezer forint közötti fogyasztói áron kerékpárokat is, amelyek esetében a jótállás feltételeként kerül előírásra, hogy a kerékpárokat az első használat előtt (a jótállási jegyen feltüntetett) szakszervizben üzembe kell helyezni. Hasonló követelmény fogalmazódik meg más, a jelen eljárás által nem érintett termékek esetében is.

5. Az eljárás alá vont reklámújságaiban rendszeresen hirdet kerékpárokat, oly módon, hogy a tájékoztatás nem tér ki arra, a kerékpárok garanciájának feltétele a kerékpár külön költséggel járó üzembe helyezése a gyártók/szállítók által megjelölt szakszervizek valamelyikében.

A hipermarketek elektronikus úton értesítést kaptak arról, hogy a vásárlókat külön táblával tájékoztassák az összeszereléssel kapcsolatosan. Ez a gyakorlat rutinszerűen működik, a szállítók és a gyártók előírásaival összhangban, így általános gyakorlat a kerékpárok összeszerelésére vonatkozó tájékoztató táblák kihelyezése, amelyek valamennyi kerékpárra vonatkoztak (Vj-148/2006/42.). A táblák tájékoztatják a fogyasztókat arról, hogy a garancia csak abban az esetben él, ha az első használat előtt az összeszerelést szakszerviz végzi el.

Az „összteleszkópos MTB kerékpár 24/26” nem akciós ára

6. Az eljárás alá vont a 2006. március 29. és április 15. között érvényes Tesco Flórián reklámújság 12. oldalán és a 2006. április 19. és 30. között érvényes Tesco Flórián reklámújságban ugyanazon kerékpár fotójával reklámozott egy „összteleszkópos MTB kerékpár 24/26” terméket, azzal, hogy a korábbi reklámújságban az akciót megelőző ár 18.990 Ft-ban került megjelölésre (az akciós ár 16.990 Ft volt), míg a későbbi reklámújságban az akciót megelőzően alkalmazott, a feltüntetett 20% kedvezmény alapjául szolgáló ár 19.990 Ft volt (az akciós ár 15.990 Ft).

Az eljárás alá vont által közelebbről nem ismert időponttól forgalmazott kerékpár ára a 2007. március 29. előtt 18.990 Ft volt. Arra vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, hogy a termék ára miként alakult a forgalmazás megkezdésétől.

III. Az eljárás alá vont előadása

A szakszervizben történő üzembe helyezés mint a garancia feltétele

7. Az eljárás alá vont az eljárás során a következő kötelezettségvállalást tette: vállalja, hogy az általa forgalomba hozott azon kerékpárok, továbbá minden olyan termék esetén, amelyeknél a garancia feltétele, hogy a fogyasztók a gyártók/szállítók által megjelölt szakszervizet külön díjazás ellenében igénybe vegyék a termékek üzembe helyezés céljából, 2007. március 2-től erről a feltételről a konkrét termék árához kapcsolódóan a fogyasztókat számukra érzékelhető módon tájékoztatja reklámjaiban, és áruházaiiban a termék eladási helyén és a vevőszolgálati pulton.

Az eljárás alá vont előadta, vállalása vonatkozik különösen az általa kibocsátott és terjesztett akciós újságra, bármilyen szórólapra, újsághirdetésre, televízió- és rádió reklámra, a saját weboldalán történő hirdetésre, továbbá az egyes áruházakban történő belső hirdetésekre.

Ismertette továbbá, döntés született arról, hogy például a televízióban nem kívánnak olyan terméket hirdetni, amelyhez még üzembe helyezési díj kapcsolódik, tekintettel arra, hogy a televíziós reklám rendelkezésére álló idő következtében ez csak a fogyasztó számára nem észlelhető módon lehetne a közlés tárgya.

Az „összteleszkópos MTB kerékpár 24/26” nem akciós ára

8. A 2006. április 19. és 30. között érvényes Tesco Flórián reklámújságban reklámozott „összteleszkópos MTB kerékpár 24/26” termék kapcsán előadta, akciós ajánlatainak megfogalmazásakor minden esetben azon alapelv figyelembevételével és maximális betartásával jár el, mely szerint egy adott, kedvezményes ár feltüntetése mellett ún. „régí ár”-ként a meghirdetett akció első napját közvetlenül megelőző árat tünteti fel. Az adott megtakarítási összegeket, százalékokat szintén ezen áraból kalkulálva jeleníti meg.

Az eljárás alá vont megítélése szerint a Gazdasági Versenyhivatal által több esetben meghatározott irányelvet teljes egészében betartva járt el a termék fizetendő, illetve „régí ár”-ának feltüntetésekor. Amennyiben a 2006. április 19-től induló akcióban „régí ár”-ként a termék 2006. március 29. előtt érvényes árat tüntette volna fel, joggal élhetne kifogással a Gazdasági Versenyhivatal, hiszen az egy, az akciós árat csaknem 4 héttel megelőző ár feltüntetése lett volna, ami a fogyasztók megtévesztésének tekinthető.

Az eljárás alá vont az eljárás ezen részét illetően kérte annak megállapítását, hogy magatartása nem ütközik a Tpv. rendelkezéseibe.

IV. Jogi háttér

9. A Tpvt. 8.§-a (1) bekezdésének első mondata szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni.

A Tpvt. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpvt. 72.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentésének kézhezvételét követően az eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70.§ (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény; az eljárást megszüntető végzéssel szemben külön jogorvoslatnak van helye (82.§). A 70.§ hivatkozott (1) bekezdése értelmében a vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el olyan tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, amely a Tpvt. rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik, és a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi.

A Tpvt. 74.§-ának (2) bekezdése leszögezi, hogy az eljáró versenytanács a tárgyaláson (illetve tárgyaláson kívül) a 72.§ (1) bekezdésének a) pontja szerinti esetekben az eljárást végzéssel megszüntetheti.

A Tpvt. 75.§-ának (1) bekezdése alapján ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tpvt., illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel - az eljárás egyidejű megszüntetésével - kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. A végzés ellen külön jogorvoslatnak van helye (82.§). A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés szerinti végzés meghozatala nem zárja ki azt, hogy az ügyben - a körülmények lényeges változása miatt, illetve akkor, ha a végzés a döntés meghozatala szempontjából fontos tény félrevezető közlésén alapult - újabb versenyfelügyeleti eljárás kerüljön megindításra. Az újabb versenyfelügyeleti eljárás során rendelkezni kell a korábban az (1) bekezdés alapján hozott végzésről.

A Tpvt. 76.§-a (1) bekezdésének a) pontja előírja, hogy a vizsgáló utóvizsgálatot tart a 75.§ szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében.

A Tpvt. 82.§-ának (1) bekezdése szerint a vizsgálónak, illetve az eljáró versenytanácsnak az eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Tpvt. megengedi. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének a végzésben foglaltak foganatosítására, az eljárás folytatására – a Tpvt. eltérő rendelkezése hiányában - halasztó hatálya nincs. A jogorvoslati kérelmet az ügyfél, illetve akire nézve a végzés rendelkezést tartalmaz, a végzés közlésétől számított nyolc napon belül terjesztheti elő. A (3) bekezdés leszögezi, hogy az eljáró versenytanács végzése elleni jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Bíróság közigazgatási nemperes eljárásban bírálja el.

V. A Versenytanács döntése

A szakszervizben történő üzembe helyezés mint a garancia feltétele

10. A Tptv. 75.§-ában szabályozott kötelezettségvállalás funkciója az, hogy ha az eljárás során az eljárás alá vont vállalkozás kész vállalásokkal a Versenytanács aggályait orvosolni, akkor legyen mód az ügy gyors, a fogyasztók számára is előnyös lezárására.

11. A jelen esetben az eljárás alá vont kötelezettségvállalása elfogadásának mérlegelésekor a Versenytanács figyelemmel volt arra, hogy

- a tényállás további kiegészítése mutatkozik szükségesnek, amely újabb eljárási cselekményeket tenne szükségessé,
- a kötelezettségvállalás elfogadása esetén mód nyílik az aggályos tájékoztatási gyakorlat piacról történő kiiktatására, még hozzá nem egy tilalom (tiltás) kimondása, hanem egy pozitív módon meghatározott magatartás vállalása révén, s
- nemcsak egy-egy konkrét reklám, hanem egy egész tájékoztatási gyakorlat megváltoztatását eredményezi az eljárás alá vont önkéntes kötelezettségvállalása,
- az eljárás kiterjesztése, illetve új eljárás megindítása nélkül módosul a fogyasztók tájékoztatása során követett gyakorlat más termékkör (pl. tűzhelyek) vonatkozásában is, így a kötelezettségvállalás elfogadásával a fogyasztók felé irányuló tájékoztatási gyakorlatban bekövetkező kedvező változás túlmutat a jelen eljárás keretein,
- a kötelezettségvállalást elfogadó végzés megfelelően közvetíti más vállalkozások felé is, hogy a Versenytanács milyen tájékoztatási gyakorlatot tart kívánatosnak,
- a kötelezettségvállalás teljesítését utóvizsgálat fogja ellenőrizni, s ha a vállalt kötelezettségek teljesítése nem valósul meg, akkor az eljárás alá vontnak számolnia kell ennek törvényi következményeivel.

12. A Versenytanács döntésének meghozatalakor arra is figyelemmel volt, hogy az eljárás alá vont előadta, a reklámújságokban oly módon kívánja teljesíteni vállalt kötelezettségét, hogy az adott konkrét termékhez kapcsolódóan jelenjen meg a fogyasztók számára érzékelhető módon a tájékoztatás, nem például a reklámújság oldalainak alján vagy utolsó oldalán. A Versenytanács megítélése szerint az, hogy a vállalat értelmében a fogyasztók számára érzékelhetően valósul meg a vállalt tájékoztatás, más reklámok esetén is azt követeli meg, annak olyan kivitelezésben kell történnie, hogy az ténylegesen a fogyasztók tudomására juthasson.

A Versenytanács úgy értékelte, hogy a kötelezettségvállalás elfogadásával összességében a közérdek védelme hatékonyan biztosítható, ezért a Tptv. 75.§-ának (1) bekezdése alapján e vonatkozásban megszüntette az eljárást és végzésében kötelezővé tette az eljárás alá vont által tett vállalás teljesítését.

Az „összteleszkópos MTB kerékpár 24/26” nem akciós ára

13. A Versenytanács gyakorlata szerint (pl. Vj-52/2004.) jogsértőnek minősül, ha a vállalkozás a szórólapján (reklámújságjában) feltüntet egy magasabb és egy kedvezményes árat, s

a) a magasabb árat ugyan alkalmazta korábban a vállalkozás, de azt a kedvezményes ár alkalmazását közvetlenül megelőzően nem, illetve korábban is csak kivételesen gyakorolta,

- b) a vállalkozás a kedvezményes ár előtt közvetlenül alkalmazta a magasabb árat, azonban ezt rendeltetésszerűen, így például ésszerűtlenül rövid ideig tette,
- c) a magasabb árat korábban nem alkalmazta.

A magasabb ár feltüntetése megvalósulhat

- összehasonlíthatósággal (pl. 15.990 Ft),
- a kedvezmény mértékének szerepeltetésével (pl. -25%), mivel ez is lehetővé teszi a fogyasztó számára a magasabb ár beazonosítását.

14. A 2006. március 29. és április 15. között érvényes és a 2006. április 19. és 30. között érvényes Tesco Flórián reklámújságokban reklámozott „összteleszkópos MTB kerékpár 24/26” termék ára esetében nem ismert több, a jogsértés elkövetésének vagy hiányának megállapításához, illetőleg a magatartás súlyának elbíráláshoz szükséges információ, így különösen az, hogy

- a kerékpár forgalmazását mikor kezdte el az eljárás alá vont, s ezen időponttól kezdve miként alakult a termék ára,
- a 2006. április 19. és 30. között érvényes Tesco Flórián reklámújság terjesztése mikor kezdődött meg, az mikor jutott el a fogyasztókhoz,
- a termékből 2006. április 16. és 18. illetve április 19. és 30. között milyen fogyasztás volt tapasztalható.

A Versenytanács a kérdések - az eljárás folytatását eredményező - tisztázását nem látta indokoltnak, s ezen magatartás vonatkozásában az eljárást a Tpv. 72.§-a (1) bekezdése a) pontjának első fordulata alapján megszüntette, a rendelkezésére álló adatokból megállapítva, hogy nem állnak fenn teljes körűen a 70.§ (1) bekezdésében meghatározott körülmények. A közérdek védelme az eljárás lefolytatását, illetve a jelen esetben további folytatását nem tette szükségessé, mivel a Tesco Flórián reklámújságban egyetlen egy alkalommal, egyetlen egy kerékpár vonatkozásában megjelent tájékoztatással megvalósult magatartás valószínűsíthetően súlyos jogsértésnek még a hiányzó adatok pótlása esetén sem lenne minősíthető.

VI. Jogorvoslat

14. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 72.§-a (1) bekezdésének a) pontja, illetve 75.§-ának (1) bekezdése, valamint 82.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2007. február 13.